

Fogarasz 20 nov 28

LHV L 2-74/5

Igen tisztelettel Uram,

nagyon köszönöm a két levelet; mind
egyik nagy örömet okozott nekem mert
megmutatta azt, hogy nemcsak ~~nem~~ vi-
tázó és egymást támadó ellenfelek nem
vagyunk, hanem éppen a legfontosabb
dolgokban egyetértünk, vagy még pontosabb
szóval együtt érziünk. Mégintébb kös-
zöm az Ön válaszat melyet a kinyitáskor
küldött s mely azt hiszem a legelőrebbi
számban már jött: egy pár sorban, jejj-
et alábbiban kifejeztem azt, mennyire
örülök neki hogy az én igaztalan szavaim
ily szép gondolatokat váltottak ki önből;
válaszolni, a dolog érdemére vonatkozólag;

nem vártam : az ön által felvetett
kérdés annyira mely és annyira általános
filozófiai kérdés, hogy nézetem szerint
nem ily irodalmi vitába való. Az én
privát gondolataim ebben a dologban
nagyrost megegyeznek az önökével, avval
a különbséggel hogy én ismerem és elis-
merem egy másik filozófiát is, amelyre
az ön leírása nem illik rá; lehet hogy
ez a másik filozófia nem olyan magas
mint az ön által leírt; de hogy igazi
filozófiának elfogadjuk-e, ez azt látszik
csak a név dolog: mint hogy általában
így nevezzük, talán nincs az ^{nyelv} e (szó)rost
megváltoztatni.

Ami az ön által leírt transzcendens
(ön érti mily értelemben használja e szót) filo-
zófiának alkalmazását az irodalmi életre
illeti: az kétségtelenül jogos és így jogos

„az a bizonyos homályosság” is az ~~esztétikában~~
kritikában. De figyeljünk rá, hogy az a ho-
mályosság más, mint az ~~meléti~~ nérem
az ön rögzülés nem tetrezt: lehet hogy
valóban, de nérem egy tetrezt. hogy önél
nem a gondolatot mélyítés hanem a ~~pro~~ ki-
fejezésekben és mondatok szerkezetében van
a ~~homályosság~~: s ez talán mégse
kötelezheti a filozófust, még pedagógiai
szempontból sem. Mindenesetre filozófus
világos, amelyre tud: ön világosabb
tudás lenni mint amilyen.

Er a kritikus privát nézete, melyet
kikeltet mondania: a néző lehet más
nézetben. De a kritikus ^(ha a kifejezést gondoljuk) a legteljesebb
államlatl ~~van~~ és nézetekkel van a
néző ^(gondolati írást is) gondolatoraja iránt is: elteret-
ben (bocsásson meg hogy megemlítem)
a Renaissance gondolatirányával.

A Renaissance támadásai (melyeket
látán az az óra, hogy felváltásukat, le-
nét munkatársak, nem vállalkozom és a „kon-
kreter” nyugatnál maradtam) megannak
is teljesen értetlenségnek és értetlenségnek
tűnnek fel. Ez az ember hol erővel
modernkedőnek néz engem, hol „izkola
mesterek”, hol azt mondja, hogy „iggyék
Adyra és le akarom tanítani a trükköit;
a támadásokat (melyet megismétlőket) ^{és} nyil-
ván ellenem voltak és nem Ön mellett.
Kendzere hadjárat ez, mely néhány nap
örömet hoz, megvallo, hiúságból: mest-
varnak, atiknek a gáncsa öccsét. —

Engedje meg ugyan, hogy a távollétből
és félig ismeretlenül a rokonierő” elvtárs
és bajtárs közszózatát küldjem önnek. Az
én érzésem az, hogy semmi sem hozhatott
volna rözelebb önhöz mint ez a polémia s min-
den ólom van örülni hogy így történt.

Tüdvőzli

Öröme tisztelője

Pabits Mihály

W

Romp morális és nyelvismerettség, hogy
megírt leveleimet sokszor heteriz elfelejttem
feladni. Ám, mióta önnel a melléklet
levelet írtam, az Ön valóban az én meg-
jegyzésemmel együtt megjelelt. Szavata
ujra elbámultam az Ön irodalomtörténet
elméletét: s im még egyszer megfogtam
hogy elküldje. Ebben a könyvben nincs
semmi homályosság: s mégis az egész
könyv: filozófia. Ha világosságot kívá-
nok: nem felületességet, hanem éles és
eggyetelmű gondolati átoltogatást kívánok
és kifejezést a lehető legnagyobb (megem-
szedem hogy teljes nem lehet) élességet. Filo-
zofikus és művészeti szempontból egyaránt
ért kívánját és bűn lenne erről lemondani:
bűn és olyan ajtó, amelyen a legnagyobb
anarchia jöhetne be filozófiába és művészet-
be. —

Becsúszon még a könyv levélért.

Babits László